

અગત્યનું

ક્રમાંક:મઉમશબ/સંશોધન/૨૦૨૦/૩૮૮૨-૩૮૨૦
ગુજરાત માધ્યમિક અને
ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,
સેક્ટર-૧૦ બી, જૂના સચિવાલય પાસે,
ગાંધીનગર. તા.૨૬/૧૧/૨૦૨૦

પ્રતિ,
જિલ્લાશિક્ષણાધિકારીશ્રી, તમામ
ગુજરાત રાજ્ય.

વિષય:- શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ માટે ધોરણ-૯ થી ૧૨ ના વિષયોના સુધારેલ
અભ્યાસક્રમની વિગતો મોકલવા બાબત.

સંદર્ભ:- અત્રેની કચેરીના પત્ર ક્રમાંક: મઉમશબ/સંશોધન/૨૦૨૦/૨૯૬૯-૩૦૦૯
તા.૦૬/૧૦/૨૦૨૦

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અન્વયે જણાવવાનું કે કોવિડ-૧૯ ની પ્રવર્તમાન પરિસ્થિતિમાં વિદ્યાર્થીઓનો તણાવ ઓછો કરી શકાય તે હેતુથી સરકારશ્રી દ્વારા મળેલ મંજૂરી અન્વયે ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની માન્યતા ધરાવતી તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ માટે માત્ર શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ પૂરતો જ ધોરણ-૯ થી ૧૨ ના અભ્યાસક્રમમાં ઘટાડો કરવામાં આવેલ છે. જે અન્વયે અત્રેના સંદર્ભ દર્શિત પત્રથી ધોરણ-૯ થી ૧૨ ના મુખ્ય વિષયોના સુધારેલ અભ્યાસક્રમની વિગતો જાણ તથા અમલ સારું આપને મોકલી આપવામાં આવેલ છે.

નીચે મુજબ દર્શાવેલ વિષયોના માત્ર શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ માટે સુધારેલ અભ્યાસક્રમની વિગતો આ સાથે મોકલી આપવામાં આવે છે. જે પ્રકરણોના જે મુદ્દાઓ અભ્યાસક્રમમાંથી ચાલુ વર્ષ માટે રદ કરવામાં આવેલા છે તે મુદ્દાઓ અંગેના પ્રશ્નો શાળાકીય તેમજ બોર્ડની પરીક્ષામાં પૂછવાના રહેશે નહિ, પરંતુ આ મુદ્દાઓનું શૈક્ષણિક જ્ઞાન શાળાઓ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને આપવાનું રહેશે. જેથી ભવિષ્યમાં વિદ્યાર્થીઓને શૈક્ષણિક દૃષ્ટિએ નુકસાન ન થાય.

ધોરણ-૯	ધોરણ-૧૦	ધોરણ-૧૧	ધોરણ-૧૨
મરાઠી, સિંધી, તામિલ, તેલુગુ, ઉર્દૂ, ઉડિયા, ફારસી, અરબી	મરાઠી, સિંધી(F.L.), સિંધી(S.L.), તામિલ, તેલુગુ, ઉર્દૂ, ઉડિયા, ફારસી, અરબી	મરાઠી, સિંધી(F.L.), તામિલ, ઉર્દૂ, ફારસી, અરબી, ચિત્રકામ, સંગીત	મરાઠી, સિંધી(F.L.), તામિલ, ઉર્દૂ, ફારસી, અરબી, ચિત્રકામ, સંગીત

ધોરણ- ૧૦ ના નીચે મુજબના વિષયો મરજિયાત વિષયો છે જેની પરીક્ષા શાળા કક્ષાએ લેવામાં આવે છે. આ વિષયોનો ધોરણ- ૯ અને ૧૦ નો અંદાજિત ૩૦% જેટલો

અભ્યાસક્રમ ઘટાડવા અંગેની કાર્યવાહી જે તે શાળા કક્ષાએ કરવાની થાય છે. ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની માન્યતા ધરાવતી તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓએ નીચે દર્શાવેલા વિષયોનો અભ્યાસક્રમ ઘટાડીને તેની વિગતો જિલ્લાશિક્ષણાધિકારીશ્રીને મોકલવાની રહેશે. શાળા દ્વારા જે પ્રકરણોના જે મુદ્દાઓ અભ્યાસક્રમમાંથી ચાલુ વર્ષ માટે રદ કરવામાં આવેલા છે તે મુદ્દાઓ અંગેના પ્રશ્નો શાળાકીય પરીક્ષામાં પૂછવાના રહેશે નહિ, પરંતુ આ મુદ્દાઓનું શૈક્ષણિક જ્ઞાન શાળાઓ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને આપવાનું રહેશે. જેથી ભવિષ્યમાં વિદ્યાર્થીઓને શૈક્ષણિક દૃષ્ટિએ નુકસાન ન થાય.

શાળા કક્ષાએ ધોરણ-૯ અને ૧૦નો ૩૦% અભ્યાસક્રમ ઘટાડવા માટેના વિષયોની યાદી

૧	*કમ્પ્યુટર પરિચય (24)
૨	*ગૃહવિજ્ઞાન (25)
૩	*પશુપાલન અને ડેરી વિજ્ઞાન (26)
૪	વાણિજ્ય પરિચય (27)
૫	**એલિમેન્ટ્સ ઓફ એન્જિનિયરીંગ (28)
૬	*ચિત્રકળા (37)
૭	*સંગીત (38)
૮	*શિવણ અને ભરત (39)
૯	*સ્વાસ્થ્ય અને શારીરિક શિક્ષણ (40)

વાણિજ્ય શાળાઓ માટે

ક્રમ	વિષયનું નામ અને કોડ નંબર
1.	વાણિજ્ય પરિચય (27)
2.	નામાનાં મૂળ તત્ત્વો (29)
3.	વાણિજ્ય પંત્રવ્યવહાર અને સેક્રેટરીયલ પ્રેક્ટિસ (30)

ટેકનિકલ શાળાઓ માટે

ક્રમ	વિષયનું નામ અને કોડ નંબર
1.	**એલિમેન્ટ્સ ઓફ એન્જિનિયરીંગ (28)
2.	*કમ્પ્યુટર એડેડ એન્જિ. ડ્રોઇંગ (31)
3.	**બેઝિક્સ ઓફ એન્જિનિયરિંગ પ્રોસેસ મેન્ટેનન્સ એન્ડ સેફ્ટી (32)

ઉત્તર બુનિયાદી શાળાઓ માટે

ક્રમ	વિષયનું નામ અને કોડ નંબર
1.	*કૃષિવિદ્યા (33)
2.	*ગૃહવિજ્ઞાન (25)
3.	*પશુપાલન અને ડેરીવિજ્ઞાન (26)

ઉપરોક્ત વિગતો આપના તાબાની તમામ સરકારી, ગ્રાન્ટ ઇન એઇડ તેમજ સ્વનિર્ભર માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓને જાણ તથા અમલ સાડું મોકલી આપવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

નોંધ પર મળેલ માન. અધ્યક્ષશ્રીના આદેશ અનુસાર.

(બી. એન. રાજગોર)

સંયુક્ત નિયામક

ગુ.મા. અને ઉ.મા. શિક્ષણ બોર્ડ,
ગાંધીનગર

બિડાણ: ઉપર મુજબ

નકલ સવિનય રવાના:- (જાણ સાડું)

- માન. અધ્યક્ષશ્રી, ગુ.મા. અને ઉ.મા.શિ. બોર્ડ, ગાંધીનગર.

નકલ રવાના:-

- સચિવશ્રી, ગુ.મા. અને ઉ.મા.શિ. બોર્ડ, ગાંધીનગર. (જાણ સાડું)
- નાયબ નિયામકશ્રી, પરીક્ષા(સામાન્ય પ્રવાહ), ગુ.મા. અને ઉ.મા.શિ. બોર્ડ, ગાંધીનગર. (જાણ તથા જરૂરી કાર્યવાહી સાડું)
- નાયબ નિયામકશ્રી, પરીક્ષા(વિજ્ઞાન પ્રવાહ), ગુ.મા. અને ઉ.મા.શિ. બોર્ડ, ગાંધીનગર. (જાણ તથા જરૂરી કાર્યવાહી સાડું)
- પરીક્ષા સચિવશ્રી, SSC, ગુ.મા. અને ઉ.મા.શિ. બોર્ડ, ગાંધીનગર. (જાણ તથા જરૂરી કાર્યવાહી સાડું)

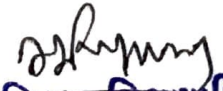
પ્રતિ,

આચાર્યશ્રી,

સુરત જિલ્લાની માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ
સુરત, જિ.-સુરત

તા. ૨૬-૧૧-૨૦૨૦

૨૧-જાણ તથા અમલ પવા સાડું...

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી,
સુરત, જિલ્લો, સુરત.

धोरण :- 9 विषय :- मराठी

क्रम	अभ्यासक्रममां राबेल प्रकरण गद्य / पद्य	अभ्यासक्रममांशी यालु वर्ष माटे बाट करेल प्रकरण गद्य / पद्य	व्याकरणा मुद्दा	लेखन कार्य
1	नामयाची वाणी (पद्य)	1) कन्यादान (गद्य)	1) अव्यय आणि त्याचे प्रकार	1) कल्पना विस्तार
2	आग्र्याहून पलायन (गद्य)	2) दाट रानात (गद्य)	2) समास	2) सारांश लेखन
3	पत्रावळ (गद्य)	3) दिंडी (पद्य)	3) प्रयोग	3) निबंध लेखन
4	कुब्जा (पद्य)	4) सुंदर (गद्य)	4) अलंकार	
5	कहाणी आदित्य राणूबाईची (गद्य)	5) सण (पद्य)	5) वृत्ते	
6	कंदिलाच्या प्रकाशात (गद्य)	6) चिमण्या (गद्य)		
7	हया नभाने हया भुईला दान द्यावे (पद्य)			
8	बाबू पैलवानाचे उपोषण (गद्य)			
9	हुजूरपागा (गद्य)			
10	हे राष्ट्र देवतांचे (पद्य)			
11	अमंगलाचा पहारा (गद्य)			
12	मोट (गद्य)			
13	कंसवध (पद्य)			
14	ऐसे केले या गोपाळे (पद्य)			
15	अन्योक्ति (पद्य)			
16	जगावेगळा न्याय (गद्य)			
17	किल्ला (गद्य)			
18	रिकामे मधुघट (पद्य)			

کرم	آپنا سکرما راپل سکرما اچا / پچا	آپنا سکرما راپل سکرما اچا / پچا	آپنا سکرما راپل سکرما اچا / پچا	آپنا سکرما راپل سکرما اچا / پچا
1	-	گزارا ہوا زمانہ	-	چارپائی اور بندرستانی
2	انسانہ	چارپائی	-	گھوڑا
3	انسانہ	حج اکبر	-	خدمتِ خلق
4	-	مگر وہ ٹوٹ گئی	-	-
5	دیہات کی زندگی - مختصر مضمون	-	سابقہ لائحہ	دیہات کی زندگی
6	-	نذیر احمد کی کہانی، کچھ میری	-	-
7	حیرت کا سلسلہ	کچھ اُن کی زبان	نام معنی الفاظ	عبارت نہیں
8	انفارمیشن ٹیکنالوجی	-	-	نظم نہیں
9	خدا حافظ	-	متضاد الفاظ	-
10	مفلسی سب بیمار کھوئی پر غزل	-	-	عمل سے زندگی
11	اشک آنکھوں میں کب نہیں آتا	-	اسکی قیاس	بنتی ہے
12	درمیت کشی دوانہ ہوا	-	-	-
13	-	روشن جمال یار سے ہے الجھن تھما	-	سائنس کے کوشش
14	-	سرمیں سودا بھی نہیں دل	صفتوں کی	-
15	ہم ہیں مشاع کوچہ و بازار کی طرح	-	اعتام	-
16	تعلیم سربے تو تھی کا نتیجہ	-	-	تعلیم کی اہمیت
17	راہائیں کا ایک سین	-	-	-
18	ایک آرزو	-	-	-
19	-	بول (تلم)	-	-
20	سکھ کی تان	-	-	-
21	دعوت انقلاب	-	-	-
22	-	امکانات (تلم)	-	-
23	آرزو	-	-	-
24	-	شب پُر بہار	-	-
25	داستان شیرازہ	-	-	-
	کے غائب ہونے کی	-	-	-

ધોરણ: ૮ વિષય: સિંધી

ક્રમ	અભ્યાસક્રમમાં સમાવેલ પ્રશ્નકરણ ગદ્ય/પદ્ય	અભ્યાસક્રમમાંથી ચાલુ વર્ષ માટે બાદ કરેલ પ્રશ્નકરણ ગદ્ય/પદ્ય	બાહ્યક્રાંતિ મુદ્દા	નોંધના કારણે
૧	ગદ્ય: ૨, ૬, ૮, ૧૨, ૧૪, ૧૬, ૨૦, ૨૨, ૨૪, ૨૬, ૨૮, પદ્ય: ૧, ૩, ૭, ૯, ૧૧, ૧૩, ૧૫, ૨૧, ૨૩, ૨૫, ૨૭, ૨૯, ૩૧	ગદ્ય: ૪, ૧૦, ૧૬, ૨૮, ૩૦, ૩૨ પદ્ય: ૫, ૧૩, ૧૫, ૨૧, ૨૩, ૨૫	પ્રેમ નંબર ૧૨૬થી ૧૫૮ સુધી પદ્ય અંબલા ગદ્યમાં સમાવેલ પ્રશ્નકરણ, (પ્રશ્નકરણ) શીર્ષક સોધવા	૧) અસંગતતા ૨) અપરિચિત ૩) અનુવાદ ૪) વાર્તા ૫) અસંગતતા
કુલ	ગદ્ય: ૧૦ પદ્ય: ૧૦	ગદ્ય: ૬ પદ્ય: ૬		

STD: IX

Subject: - TAMIL (007)

FOR LANGUAGES

Sl. No.	The chapter prose/ verse kept in the syllabus	Chapter prose/ verse omitted from the syllabus for the current year.	Issues of Grammar	Writing function
ஸ்ரீ ①.	செய்தல் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	ஸ்ரீ ④. பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	செய்தல் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	ஸ்ரீ ① பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்
②	பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	ஸ்ரீ ⑤. பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	ஸ்ரீ ② பெயர் பெயர் பெயர்
③.	பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	ஸ்ரீ ⑥. பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	ஸ்ரீ ③ பெயர் பெயர் பெயர்
6/④	பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	ஸ்ரீ ⑦. பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	ஸ்ரீ ④ பெயர் பெயர் பெயர்
8/⑤	பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	ஸ்ரீ ⑧. பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	ஸ்ரீ ⑤ பெயர் பெயர் பெயர்
9/⑥	பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	ஸ்ரீ ⑨. பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர் பெயர்	ஸ்ரீ ⑥ பெயர் பெயர் பெயர்

తెలుగు విద్యార్థుల కొరకు 9 వ తరగతి సీలబస్

1	2	3	4	5
క్రం.సంఖ్య	అభ్యాసం చేయుటకు ఉండబడిన పాఠాలు గద్యం/పద్యం భాగాలు	ఈ విద్యా సంవత్సరం అభ్యసించుటకు భోదించే పాఠాలు గద్యం/పద్యం భాగాలు	వ్యాకరణ భాగం	లేఖ రచన
1	తెలుగు పుస్తకంలోని 1 వ పాఠం నుండి	1 వ పాఠం నుండి 8 వ పాఠం వరకు ఈ విద్యా	తగ్గించలేదు	తగ్గించలేదు
	12 వ పాఠం వరకు ఉండబడినవి	సంవత్సరం విద్యార్థులకు పాఠాలు భోదించాలి		
		చివరి 4 పాఠాలు సీలబస్ నుండి తగ్గించనైనది .		
		కారణం కోవిడ్ -19 సంక్రమిక వ్యాధి ప్రభావం .		

ଘୋରଣ-9 ଓଡ଼ିଆ ମାଧ୍ୟମ

ଭାଷ- ଓଡ଼ିଆ

କ୍ରମ	ଅଭ୍ୟାସକ୍ରମା ରାମେଲ ପ୍ରକରଣ ପଥ / ଗଥ	ଅଭ୍ୟାସକ୍ରମା ଥୀ ଯାଲୁ ପର୍ଷ ମାଟେ ଲାଫ କରେ ପ୍ରକରଣ ପଥ / ଗଥ	ବ୍ୟାକରଣା ମୁଖ	ଲେଖନ କାର୍ଯ୍ୟ
	ପଥ ବିଭାଗ (ପଦ୍ୟ ବିଭାଗ)	ପଥ (ପଦ୍ୟ)	ବ୍ୟାକରଣା ମୁଖ	
1	କାହାଣୀର ଅନାଲ ବଞ୍ଚିବି		1.ଶବ୍ଦ ଗଠନ	
2		2.ପଦ୍ମ	2. ସଞ୍ଜି	
3		3.ହେ ମୋର କଲମ	3.ସମାପ	
4	ମଣିଷ ଭାଲ		4.ଉପସର୍ଗ	
5	ଗୋପ ପ୍ରୟାଣ		5.କୃତ	
6	ପାଇକ ବଧୂର ଉଦବୋଧନ		6.ତଦ୍ଦିତ	
7	ମାଟିର ମଣିଷ		7. କାରକ ଓ ବିଭକ୍ତି	
	ଗଥ ବିଭାଗ (ଗଦ୍ୟ ବିଭାଗ)	ଗଥ ବିଭାଗ (ଗଦ୍ୟ ବିଭାଗ)	8. ସରକାରୀ ପତ୍ର ଓ ଦରଖାସ୍ତ	
8	ଜାତୀୟ ଜୀବନ			
9	ଭାଷା ଓ ଜାତୀୟତା			
10	ବାମନର ହାତ ଓ ଆକାଶର ଚନ୍ଦ୍ର			
11		11.ପ୍ରକୃତ ବସ୍ତୁ		
12	ସମୂହ ଦୃଷ୍ଟି			
13		13.ଶକ୍ତି ଓ ଜ୍ଞାନ		
14	ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ କଥା			
	ଝଟାଣି (ଗଳ୍ପ) /story			
15	ବୁଢ଼ା ଶଙ୍ଖାରି			
16	ପତାକା ଉତ୍ତୋଳନ			
17		17.ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଅଭିସାର		
	ଶେରୀ ନାଟକ (ଏକାଙ୍କିକା)	ଶେରୀ ନାଟକ (ଏକାଙ୍କିକା)		
18	ଦଳବେହେରା			
19		19.ବୃର ପାହାଡ଼		

ધોરણ -૯ વિષય : ફારસી (૦૧૯)

ક્રમ	વિગત	અભ્યાસક્રમમાં રાખેલ પ્રકરણ પદ્ય/ગદ્ય	અભ્યાસક્રમમાંથી ચાલુ વર્ષે બાદ કરેલ પ્રકરણ પદ્ય/ગદ્ય	વ્યાકરણનાં મુદ્દા	લેખન કાર્ય
૧	ગદ્ય ભાષાંતર	,૩,૪,૭,,૯,૧૨,૧૩,,૧૯, ૨૦,૨૨,૨૪	૨,૮,૧૪,૧૭	વ્યાકરણ ૧૦૦%	-
૨	પદ્ય ભાષાંતર	૧,૫,૬,૧૦,૧૧,૧૫,૨૧, ૨૫	૧૬,૧૮,૨૩		

કુલ : કાવ્ય : ૧૧ પાઠ : ૧૪

બાદ કરેલ : કાવ્ય : ૩ પાઠ : ૪

ધોરણ-૯ વિષય:- અરબી

ક્રમ	અભ્યાસક્રમમાં રાખેલ પ્રકરણ (ગદ્ય/પદ્ય)	અભ્યાસક્રમમાંથી ચાલુ વર્ષે બાદ કરેલ પ્રકરણ (ગદ્ય/પદ્ય)	વ્યાકરણના પ્રકરણ	લેખનકાર્યના પ્રકરણ
૧	ભાષાંતર માટે ના પ્રકરણો (ગદ્ય)			
	પ્રકરણ-૧ مادبة પ્રકરણ-૨ درس جديد પ્રકરણ-૬ الكيمياء	પ્રકરણ-૩,૪,૫	આ વિભાગમાં કોઈ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો નથી	આ વિભાગમાં કોઈ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો નથી
૨	ભાષાંતર માટેના પ્રકરણો : (પદ્ય)			
	પ્રકરણ-૧૦ الله ربي પ્રકરણ-૧૧ إلن العمل		૭,૮,૯,૧૩, ૧૬,૧૭	૧૮,૧૯,૨૦
૩	જોડકાજોડોમાટે ના પ્રકરણો : પ્રકરણ-૨૧,૨૨,૨૪			
૪	કાવ્યોકંઠસ્થ કરવા			
	પ્રકરણ-૧૨ النحلة પ્રકરણ ૨૩ الطائر			
૫	સમજૂતી આપો			
	પ્રકરણ-૧૪ પ્રકરણ-૧૫			

घोरण :- 10विषय :- मराठी (003)

क्रम	अभ्यासक्रममां राजेल प्रकरण गद्य/पद्य	अभ्यासक्रममांथी यालु वर्ष माटे बाट करेल प्रकरण गद्य/पद्य	व्याकरणा मुद्दा	लेखन कार्य
1	विराणी (पद्य)	1) गौराई (गद्य)	1) वाक्य रूपांतर 2) वाक्य संश्लेषण (संकलन)	1) कल्पना विस्तार 2) पत्र लेखन
2	व्दिजगोरक्षण (गद्य)	2) गच्चीवरील बाग (गद्य)	3) समास 4) अलंकार	3) अहवाल लेखन 4) अपठीत पद्य उतारा
3	संभाजीस पत्र (गद्य)	3) श्रावणझड (पद्य)	5) वृत्त विस्तार	5) निबंध लेखन
4	मराठयांचे आरमार (गद्य)	4) माझ्या संस्कृतची कथा (गद्य)		
5	कपय्या (गद्य)	5) अँन फ्रँकची डायरी (गद्य)		
6	दुपार (पद्य)	6) नदी वाहते आहे (पद्य)		
7	मिळवती होताना (गद्य)			
8	एका नव्या यज्ञाचा उपासक (गद्य)			
9	माणूस माझे नाव (पद्य)			
10	मारुतराया (गद्य)			
11	क्रांतिकारकांची वज्रमुठ (गद्य)			
12	माझ्या कवितेची चव (पद्य)			
13	बडोद्याचा भाग्य विधाता (गद्य)			
14	बिनपैशांचे खेळ (गद्य)			
15	भारतीय ज्वानाचें पत्र (पद्य)			
16	छात्रालयातील आठवणी (गद्य)			
17	नावात काय नाही ? (गद्य)			
18	जमाखर्च स्वातंत्र्याचा (पद्य)			

سوال نمبر	موضوعات	نوع	نصاب میں سے جاری سال کے لئے	نصاب میں شامل نصاب
1	2	3	4	5
1	رکھنا بندھن	محاورے	-	ہولا
2	حب وطن	-	-	نیا قافلہ
3	-	-	بھیک	-
4	میرا پسندیدہ شاعر	کہاویش	-	سرسید کا بچپن
5	نوحی یکجہتی	-	-	آزمائشی
6	-	سابقہ لائحہ	-	جوری اور اس کا کفارت
7	بحوری ایک بڑی	واحد جمع	-	عورتوں کے حقوق
8	معاذت ہے	مربک الفاظ کی	مخلوط زبان	-
9	عہد لوت کی تعلیم	ترکیب	چکبست نکلونی	-
10	[تعلیم سوال]	-	-	اشتہارات ضرورت نہیں ہے
11	-	مجموعہ الفاظ	-	ماحول بجائے
12	مسائل کا تحفظ	لئے ایک جامع لفظ	-	بیابان پر سیر خاتم و بیابان کے
13	-	-	-	لائی حیات آئے، قضاے چلی چلی
14	-	-	ڈھونڈو کے اگر ملکوں ملکوں	-
15	-	متضاد الفاظ	-	دنیا میری بلا جائے مہنگی ہے
16	احوال نویسی	مترادف الفاظ	-	آدم روزگار کو آساں
17	-	-	ادب نے دل کے تقاضے	-
18	-	-	اٹھائے۔۔۔ جلوہ دربار دہلی	-
19	-	اسم کی اقسام	-	حقیقت حسن
20	اقتصاد کا	-	-	گرمی اور دیہاتی بازار
21	ایک نیا ہی اختصار	صفتوں کی اقسام	-	اودھ سے آئے والے بتا
22	-	تشبیہ و استعارہ	آندھی	-
23	-	[تلمیح، تضاد]	-	گلشن میں پھروں کا سیر
24	-	-	-	رتبہ جسے دنیا میں
25	-	صفت نسبتی	فطرت کی دی ہوئی	-
26	-	-	مذہب کی زبان پر ہے	-
27	-	حرف عطف	-	اکی حلقہ زنجیر تو زنجیر نہیں
28	-	-	-	پر عیب سے مانا کہ جہان

ધોરણ-૧૦ વિષય :- અરબી

ક્રમ	અભ્યાસક્રમમાં રાખેલ પ્રકરણ (ગદ્ય/પદ્ય)	અભ્યાસક્રમમાંથી ચાલુ વર્ષે બાદ કરેલ પ્રકરણ (ગદ્ય/પદ્ય)	વ્યાકરણના પ્રકરણ	લેખનકાર્યના પ્રકરણ
૧	ભાષાંતર માટે ના પ્રકરણો (ગદ્ય)			
	પ્રકરણ-૨ يوم مطير પ્રકરણ-૬ في المطار પ્રકરણ ૭ اداب المجتمع	પ્રકરણ-૧,૮	આ વિભાગમાં કોઈ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો નથી	આ વિભાગમાં કોઈ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો નથી.
૨	ભાષાંતર માટેના પ્રકરણો : (પદ્ય)		૫,૯,૧૧, ૧૩,૧૪	૧૫,૨૦
	પ્રકરણ-૧૬ પ્રકરણ ૧૮ પ્રકરણ ૧૯	પ્રકરણ-૧૭		
૩	લેખકનો જીવન પરિચય			
	બદીઉઝ્ઝમાહમદાની અલી તન્તાવી	અલ્લામાઅ.અઝીઝમેમની રાજકોટી		
૪	કવિ નો જીવન પરિચય			
	કઅબલબ્નેઝુહૈર અબુ તમ્મામ	મહમુદશમીઅલબારૂદી		
૫	એઅરાબ			
	પ્રકરણ નંબર-૧૦ من جد وجد			
૬	અરબીમાં વાક્યોનો અનુવાદ			
	પ્રકરણ-૩			
૭	કહેવતોની સમજૂતી			
	પ્રકરણ-૧૨ કહેવતો એક થી નવ			
૮	આપેલા શબ્દોનું ગુજરાતી માં ભાષાંતર			
	પ્રકરણ-૪			

ધોરણ -૧૦ વિષય : ફારસી (૦૧૯)

ક્રમ	વિગત	અભ્યાસક્રમમાં રાખેલ પ્રકરણ પદ્ય/ગદ્ય	અભ્યાસક્રમમાંથી ચાલુ વર્ષે બાદ કરેલ પ્રકરણ પદ્ય/ગદ્ય	વ્યાકરણનાં મુદ્દા	લેખન કાર્ય
૧	પદ્ય ભાષાંતર	૧,૨,૩,૫,૬,૭,૮,	૪,૯,૧૦	વ્યાકરણ ૧૦૦%	-
૨	ગદ્ય ભાષાંતર	૨,૪,૮,૧૦,૧૪,૧૬,૧૮	૯,૧૧,૧૭		
૩	ઘટનાક્રમ	૩,૬,૭	૧૫		
૪	ફકરો અને પ્રશ્ન	૫,૧૨,૧૩	૧૯		
૫	ખાલી જગ્યા	૧,૨૦,૨૨	૨૧		

કુલ : કાવ્ય : ૧૦ પાઠ : ૨૨

બાદ કરેલ : કાવ્ય : ૩ પાઠ : ૬

દોરડા: ૧૦ વિષય: સિંધી (L.L.)

ક્રમ	આવ્યાસક્રમમાં રાખેલ મહરડા ગાંધી/પદ્ય	આવ્યાસક્રમમાંથી ચાલુ વર્ષ માટે બાકી રહેલ મહરડા ગાંધી/પદ્ય.	વ્યાકરણના મુદ્દા	લેખનકાર્ય
૧	પ્રથમ સત્ર: ગાંધી ✓ મહરડા: ૨, ૫, ૬, ૮, ✓	પ્રથમ સત્ર: ગાંધી ✓ મહરડા: ૩, ૮, ૯, ✓	સમાસ પ્રયોગ વાક્યના મહારો અસંકાર દોહા છંદ	પત્ર લેખન આહવાન લેખન વાક્યોના અર્થ
૨	દ્વિતીય સત્ર: ગાંધી ✓ મહરડા: ૧૨, ૧૪, ૧૭, ૧૯, ૨૨ ✓	દ્વિતીય સત્ર: ગાંધી ✓ મહરડા: ૧૫, ૨૦, ૨૨ ✓		
૩	પ્રથમ સત્ર: ગાંધી ✓ મહરડા: ૧, ૭, ૧૦ ✓	પ્રથમ સત્ર: પદ્ય ✓ મહરડા: ૪, ૧૧ ✓		
૪	દ્વિતીય સત્ર: પદ્ય ✓ મહરડા: ૧૩, ૧૮, ✓	દ્વિતીય સત્ર: પદ્ય ✓ મહરડા: ૧૬ ✓		
કુલ	ગાંધી: ૮ પદ્ય: ૫	ગાંધી: ૫ પદ્ય: ૩		

૧૪

૧૬

૨૨

ધોરણ-૧૦ વિષય :- તામિલ

Sl. No:	The chapter prose were kept in the syllabus.	Chapter prose were omitted from the syllabus for the current year	Issues of Grammar	Writing Function
Unit 1.	<p>മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ.</p> <p>മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ മുൻകൈ.</p> <p>2. മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ മുൻകൈ</p> <p>3. മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ മുൻകൈ</p> <p>7/4. മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ മുൻകൈ</p> <p>8/6. മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ</p> <p>9/6. മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ</p> <p>10/6. മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ</p>	<p>Unit 1.</p> <p>മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ.</p> <p>മുൻകൈ</p> <p>3. മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ മുൻകൈ</p> <p>6. മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ മുൻകൈ</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p> <p>7</p>	<p>Unit 1</p> <p>to</p> <p>Unit 1.</p> <p>മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ</p> <p>മുൻകൈ</p> <p>Monthly</p> <p>First Term</p> <p>Second</p> <p>Term.</p> <p>Board</p> <p>Exam.</p>

తెలుగు విద్యార్థుల కొరకు 10 వ తరగతి సిలబస్

1	2	3	4	5
క్రం.సంఖ్య	అభ్యాసం చేయుటకు ఉండబడిన	ఈ విద్యా సంవత్సరం అభ్యసించుటకు	వ్యాకరణ భాగం	లేఖా రచన
	పాఠాలు గద్యం/పద్యం భాగాలు	భోదించే పాఠాలు గద్యం/పద్యం భాగాలు		
1	తెలుగు పుస్తకంలోని 1 వ పాఠం నుండి	1 వ పాఠం నుండి 8 వ పాఠం వరకు ఈ విద్యా	తగ్గించలేదు	తగ్గించలేదు
	12 వ పాఠం వరకు ఉండబడినవి	సంవత్సరం విద్యార్థులకు పాఠాలు భోదించాలి		
		చివరి 4 పాఠాలు సిలబస్ నుండి తగ్గించనైనది .		
		కారణం కోవిడ్ -19 సంక్రమిక వ్యాధి ప్రభావం .		

ଘୋରଣ-୧୦ ବିଷୟ :- ଓଡ଼ିଆ

କ୍ରମ	ଅଭ୍ୟାସକ୍ରମାଂ ରାଖେଲ ପ୍ରକରଣ ପଞ୍ଚ / ଗଞ୍ଚ	ଅଭ୍ୟାସକ୍ରମାଂ ଥୀ ଯାତ୍ରା ବର୍ଷ ମାଟେ ଲାଫ କରେଲ ପ୍ରକରଣ ପଞ୍ଚ / ଗଞ୍ଚ	ବ୍ୟାକରଣା ମୁଦ୍ରା	ଦେଖନ କାର୍ଯ୍ୟ
	ପଞ୍ଚ ବିଭାଗ (ପଦ୍ୟ ବିଭାଗ)	ପଞ୍ଚ (ପଦ୍ୟ	1. ବାକ୍ୟ ବିଚାର	
1		1. ଭୀମଙ୍କ ସିଂହନାଦ ରହି	2. 'ଶ' ଓ ବିଧି , 'ଷ' ଓ ବିଧି ଓ ସାଧାରଣ ଅଶୁଦ୍ଧି	
2	ରାଘବଙ୍କ ଲଙ୍କାଯାତ୍ରାକୁଳ		3. ରୁଦ୍ଧି ଓ ଲୋକ ବାଣୀ	
3	ଚିଲିକାରେ ସାନ୍ଥନ ଦୃଶ୍ୟ		4. ଛନ୍ଦ ଓ ଅଳଙ୍କାର	
4	ମଙ୍ଗଳେ ଅଭିଳା ଉଷା			
5		5. ଜାଗବନ୍ଦନହରା		
6	ସର୍ବସହା ମାଟି			
	ଗଞ୍ଚ ବିଭାଗ (ଗଦ୍ୟ ବିଭାଗ)	ଗଞ୍ଚ ବିଭାଗ (ଗଦ୍ୟ ବିଭାଗ)		
7	ଜନ୍ମଭୂମି			
8		8. ସଭ୍ୟତା ଓ ବିଜ୍ଞାନ		
9		9. ମାତୃଭାଷା ଓ ଲୋକଶିକ୍ଷା		
10	ନରେନ୍ଦ୍ର ରୁ ବିବେକାନନ୍ଦ			
11	ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ କଥା			
		କହାଣି (ଗଳ୍ପ) /story		
12	କାଠ			
13		13. କାଳର କପୋଳ ତଳେ		
14	ବେଲ , ଅଶ୍ୱତଥ ଓ ବଟବୃକ୍ଷ			
	ଶେରୀ ନାଟକ (ଏକାଙ୍କିକା)			
15		15. ଫଲଗୁ		
16	କୋଣାର୍କ			

घोरण :- 11 विषय :- मराठी (003)

क्रम	अभ्यासक्रममां राभेल प्रकरण गद्य / पद्य	अभ्यासक्रममांथी यालु वर्ष माटे बाए करेल प्रकरण गद्य / पद्य	व्याकरणा मुद्दा	लेखन कार्य
1	स्मृतिस्थळ	1) सांगावा (गद्य)	1) पदक्रम	1) कथालेखन
2	चित माझे वोढी चंद्रभागे	2) धरण (पद्य)	2) समास	2) कल्पना विस्तार
3	91 कलमी बखर	3) विमान (गद्य)	3) प्रयोग	3) गद्यआकलन
4	तुज असता मज गांजिती जन	4) विस्तू(पद्य)	4) अलंकार	4) पद्य आकलन
5	सणांचा व खेळांचा न्हास	5) गावव्हड (गद्य)	5) वृत्त	5) सारांश लेखन
6	हे मुर्खा खूण तर्का	6) चिरंतन आहे शेवटी जागाच ! (पद्य)	6) शब्द समुहासाठी एक शब्द द्या	
7	आमचा संदेश		7) वाक्यप्रचार	
8	वनी खेळती बाळ		8) वाक्य संश्लेशन	
9	गुंड्याभाऊचे दुखणे		9) वाक्य परिवर्तन	
10	तू तर चाफेकळी		10) म्हणी	
11	इंग्लंडचा हिवाळा		11) समानार्थी शब्द	
12	सुंदर हिरवे माळ		12) शब्दातील अर्थभेद	
13	ऊन सावलीचा श्रावण		13) विरामचिन्ह	
14	हरवले जेथे ज्ञानदेव तुकाराम			
15	धुमारे			
16	सावकाश पण निश्चित बदलत भोवताल			
17	आहे, जादूचा दिवा आहे !			
18	स्टेज			

جماعت: گیارہویں
موضوع: اردو (ایضاً ۳)
تاریخ: 11 دسمبر

س.ن.	اردو متن	اردو متن	اردو متن	اردو متن
س.ن.	اردو متن	اردو متن	اردو متن	اردو متن
1	منور	-	جملوں کی درست	پہر کمالے راز والے
2	-	تکمیل	مربک الفاظ	-
3	وئی بڑی	-	-	-
4	منزل	لکھنؤ کی ثقافت	متضاد الفاظ	-
5	منزل	-	محاورے	-
6	شرطیہ	-	کیا وین	کسی تاریخی مقام کی
7	منزل	-	-	سیر
8	سفارش	-	مجموعہ الفاظ	-
9	نفس	-	کے لئے ایک جامع لفظ	-
10	بھابی جان	-	-	عبارت میں
11	-	گرمی اور دیہاتی بازار	حرف کی اسم	تلم میں
12	ادور کوٹ	-	-	-
13	آوارہ ہونا بکاوی کا	-	مترادف الفاظ	خطوط نویسی
14	-	جب آ نکھیں آہیں پوش	-	-
15	گیت	-	موزوں اوقات	-
16	نعت	-	-	-
17	گواہ	-	-	-
18	-	منزل	جملوں کی اسم	-
19	مولوی محمد حسین آزاد	-	مترادف مرکب	اردو ادب میں
20	-	منزل	-	محمد حسین آزاد
21	-	ہزاروں سال پہلے رات	-	کامیابی
22	منزل	-	-	-
23	آوارہ گرد	-	صفتوں کی اسم	-
24	-	منزل	-	احوال نویسی
25	آخری شو (ملیالم کہانی)	-	جینسی نام	-
26	-	محبت میری محبوب نہ مانگ	جینسی رائونڈ	-
27	-	مرزا غالب کی حلی	-	-
28	موسموں کا گیت	-	-	-
29	اخلاق محسنہ	-	-	اخلاقی تعلیم

ધોરણ-૧૧ વિષય:-તામિલ

[illegible]

ધોરણ -૧૧ વિષય : ફારસી (૧૩૦)

ક્રમ	વિગત	અભ્યાસક્રમમાં રાખેલ પ્રકરણ પદ્ય/ગદ્ય	અભ્યાસક્રમમાંથી ચાલુ વર્ષે બાદ કરેલ પ્રકરણ પદ્ય/ગદ્ય	વ્યાકરણનાં મુદ્દા	લેખન કાર્ય
૧	પદ્ય ભાષાંતર	૧,૩,૪,૬,૭,૧૦,૧૧,૧૨,૧૩, ૧૪,૧૫,૧૭	૨,૫,૮,૯,૧૬	વ્યાકરણ ૧૦૦%	-
૨	ગદ્ય ભાષાંતર	૧,૨,૩,૫,૬,૭,૮,૯,૧૦,૧૧, ૧૨,૧૩,૧૪,૧૬,૧૯	૪,૧૫,૧૭,૧૮,૨૦,. ૨૧		

કુલ : કાવ્ય : ૧૭ પાઠ : ૨૧

બાદ કરેલ : કાવ્ય : ૫ પાઠ : ૬

ધોરણ-૧૧ વિષય :- અરબી

ક્રમ	અભ્યાસક્રમ માં રાખેલ પ્રકરણ (ગદ્ય/પદ્ય)	અભ્યાસક્રમમાંથી ચાલુ વર્ષે બાદ કરેલ પ્રકરણ (ગદ્ય/પદ્ય)	વ્યાકરણના પ્રકરણ	લેખનકાર્યના પ્રકરણ
૧	ભાષાંતર માટે ના પ્રકરણો (ગદ્ય)			
	પ્રકરણ-૪ القطار પ્રકરણ-૫ المحادثه પ્રકરણ-૬ الحديقة પ્રકરણ ૭ النحل પ્રકરણ-૧૧ التأخير عن الفصل પ્રકરણ -૧૪ الحادثه	પ્રકરણ-૯ بيتنا પ્રકરણ-૧૨ بين التلميذ والاستاذ	આ વિભાગમાં કોઈ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો નથી	આ વિભાગમાં પણ કોઈ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો નથી
૨	ભાષાંતર માટે ના પ્રકરણો : (પદ્ય)		૧,૨,૩,૮,૧૦, ૧૩,૧૫,૧૬, ૧૭,૧૮	૧૯,૨૦,૨૬
	પ્રકરણ-૨૧ غرور الدنيا પ્રકરણ-૨૨ اداب المعاشرة પ્રકરણ-૨૩ نشيد الصباح પ્રકરણ-૨૪ قريتي	પ્રકરણ-૨૫ البيغاء		
૩	લેખકનો જીવન પરિચય			
	અબ્દુલ્લા બિન મુકફફા અબુલફરજ અલ અસ્બહાની અલ-હરીરી	મુસ્તફા લુતફી મનફલૂતી		
૪	કવિ નો જીવન પરિચય			
	હસ્સાન બિન સાબિત ફરઝદક મુતનબ્બી	અહમદ શૌકી ઝૈફ		
૫	ગુજરાતી વાક્યો નો અરબીમાં અનુવાદ			
	જેમ છે તેમ જ રહેશે.			

ધોરણ-૧૧ વિષય :- સંગીત - તબલા

ક્રમ	પ્રકરણ નંબર અને નામ	અભ્યાસક્રમમાં રાખેલ મુદ્દાઓ	અભ્યાસક્રમમાંથી થાણુ વધે માટે બાદ કરેલ મુદ્દાઓ.	રીમાર્ક્સ
1.	તાલ પરીચય (1 થી 4)	ઓકતાલ, રૂપક, દીપચંદી	ઓકતાલ	
૨	તાલ વિસ્તાર (1 થી 4)	ઓકતાલ, રૂપક, દીપચંદી	ઓકતાલ	
3	પારિભાષિક શબ્દોની વ્યાખ્યા (1 થી 9)	ચક્રધાર, ત્રિપલ્લી, ચૌપલ્લી, મુખડા, મોહરા, લગ્ગી, નૌલકકા	ગાન, પરન	
4	વિવિધ ગાયન શૈલી (1 થી 4)	ખ્યાલ, દમાર, હુમરી	દુપદ	
5	તબલાનાં વર્ણ	તબલાનાં વર્ણ	-	
6	સાથસંગત, સ્વતંત્ર તબલાવાદનની રીત, ઇંદ અને તાલની વિસ્તૃત જોડ (1 થી 4)	- સંગીતમાં સાથસંગતનું મહત્વ - સ્વતંત્ર તબલાવાદન કરવાની રીત - ઇંદ અને તાલ	સેસ્તકલ	
7	બોલોની નિકાસ	-	બોલોની નિકાસ	
8	જીવન પરિચય (1 થી 3)	- પં. સામના પ્રસાદ (ગુદઈ મહારાજ) - ઉ. અલ્લા રખાં	ડૉ. આબાન મિસ્ત્રી	

ધોરણ-૧૧ વિષય :- સંગીત કંઠ્ય અને સ્વરવાદ્ય

ક્રમ	પ્રકરણ નામ અને નામ	અભ્યાસ ક્રમ માં આપેલ મુદ્દાઓ	અભ્યાસક્રમ માં વી ચાલુ રીતમાં
૧.	પારિભાષિક શબ્દોની વ્યાખ્યા (૧ થી ૫)	૧) ગીત ના અવયવો ૨) જયજય ૩) ગ્રહસ્વર ૪) અંશ ૫) વ્યાસ ૬) ગમક	૭) દાસીટ ૮) મીડ
૨.	ગીત પ્રકારો (૧ થી ૪)	૧) અલરંગ ૨) રૂપા ૩) શેરગીત ~~૪) કજરી~~	૪) કજરી
૩.	શબ્દશાળા (૧ થી ૩)	૧) ભીમપલાસી ૨) અડાલા ૩) જયજયવંતી ૪) શેકરા	૪) ગોડશાંત ૫) મૌનપુરી
૪.	તાલશાળા (સિવબીડ) (બી ૧ થી ૩)	૧) તપરા ૨) અકેતાલ ૩) દાદરા ૪) કલવા	૩) દમાર ૩) ખેમરા
૫.	તાલ-પાર અને માદ પરિચય (૧ થી ૩)	૧) પં. તાલખોજીના દશ પારનું વિવેચન ૩) ગાદ અને તેના પ્રકાર	૧) તાલ અને તેના પ્રકાર
૬.	જયજયચિત્ર (૧ થી ૪)	૧) સ્વમી દરિદાર ૨) તાલશોન ૩) પં. રૂપિશોન	૩) ભૈરુલાયર
૭.	નિર્બંધ (૧ થી ૪)	૧) સંગીતમાં તાલનું મહત્વ ૩) સંગીત ના વિષયમાં વિશાળનો સમાવેશ ૪) સાધ્ય સંગીત માટે વાદ્ય નો ઉપયોગ	૨) રાષ્ટ્રીય સંકેતામાં સંગીતનો સ્થાન

ધોરણ-૧૧ વિષય :- ચિત્રકામ

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	અભ્યાસક્રમમા રાખેલ પ્રકરણ / મુદ્દાઓ	અભ્યાસક્રમમાથી ચાલુ વર્ષ માટે બાદ કરેલ પ્રકરણ / મુદ્દાઓ	નોંધ
વિભાગ - 1 કલાશિક્ષણનો ઇતિહાસ				
1	પ્રકરણ - 1 પ્રાગ ઐતિહાસિક યુગની કલા	ભારતના ગુફાચિત્રો લાસ્કાની ગુફાનાં ચિત્રો અલ્ટામીરાની ગુફાનાં ચિત્રો	---	
2	પ્રકરણ - 2 સિંધુ સંસ્કૃતિની કલા	નગર રચના જાહેર સ્નાનાગાર માટીના વાસણો ઉપરની કલા પકવેલી માટીની તકતીઓ દાઢીવાળા પુરુષનું ધડ ધાતુની નર્તકી રમકડાના અવશેષો ઘરેણાના અવશેષો	---	
3	પ્રકરણ - 3 મૌર્યકાલીન કલા	મૌર્યકાલીન સમયમા થયેલ શિલ્પ-સ્થાપત્યો શિલાલેખો , શિલાસ્તંભો સિંહ સ્તંભ , વૃષભ સ્તંભ પરખામનો વક્ષ ચામર ધારિણી, સ્તૂપ ભારહુતનો સ્તૂપ સાંચીનો સ્તૂપ	---	
4	પ્રકરણ - 4 કુષાણકાલીન કલા	ગાંધાર શૈલીના શિલ્પો, મથુરા શૈલીના શિલ્પો	કાર્તીકી ગુફાઓ	
5	પ્રકરણ - 5 ગુપ્તકાલીન કલા	બાઘની ગુફાઓ, સિત્તનવાસલની ગુફા	અજંતાની ગુફાઓ	
6	પ્રકરણ - 6 પશ્ચિમના દેશોની કલા	ઇજિપ્તની કલા, મેસોપોટેમિયાની કલા	ગ્રીસની કલા, ખ્રિસ્તી કલા	
7	પ્રકરણ - 7 ભારતના નામાંકિત ચિત્રકારો	1. શ્રી રાજા રવિ વર્મા 2. શ્રી રવીન્દ્રનાથ ટાગોર 4. શ્રી નંદલાલ બોઝ 8. શ્રી શ્યામલ ચાવડા 9. શ્રી એમ.એફ. હુસૈન	3. શ્રી અવનીન્દ્રનાથ ટાગોર 5. શ્રી જમિની રોય 6. શ્રી જગન્નાથ અહિવાસી 7. શ્રી નારાયણ શ્રીધર બેન્દ્રે	
વિભાગ - 2 ચિત્રસર્જન				
8	ચિત્ર સર્જન (પ્રાયોગિક)	1. ચિત્ર સંયોજન 2. ભાતચિત્ર	3. માનવ સર્જિત પદાર્થ ચિત્ર	

धोरण :- 12 विषय :- मराठी (003)

क्रम	अभ्यासक्रममां राबेल प्रकरण गद्य / पद्य	अभ्यासक्रममांशी चालु वर्ष माटे ब्राह्मण करेल प्रकरण गद्य / पद्य	व्याकरण मुद्दा	लेखन कार्य
1	तीन दृष्टांत (गद्य)	1) ... असं तर व्हायला नको होतं (पद्य)	1) पदक्रम 2) समानार्थी शब्द	1) गद्य आकलन पठन 2) पद्य आकलन पठन
2	अभंगवाणी (पद्य)	2) लाल चिखल (गद्य)	3) विरुद्धार्थी शब्द 4) शब्द समुहासाठी एक शब्द लिहा	3) सारांश लेखन 4) निबंध लेखन
3	पेशव्यांची बखर (गद्य)	3) खूपच लोक लिहितात (पद्य)	5) वाक्य रूपांतर 6) वाक्य संश्लेषण / संकलन	5) कल्पना विस्तार 6) मुद्र्यावरून गोष्ट
4	दमयंती-स्वयंवर (पद्य)	4) पुनरागमनायक (गद्य)	7) समास 8) अलंकार	7) अहवाल लेखन
5	शेतकऱ्यांची स्थिती सुधारण्याचे उपाय (गद्य)	5) कविते विषयी एक पत्र (पद्य)	9) वृत्ते 10) प्रयोग	
6	भजभज भवजलधिमाजि (पद्य)	6) चंद्रगुप्ताची अंगठी (गद्य)	11) वाक्यप्रचार 12) ग्रामीण शब्द	
7	शिष्याची जडणघडण (गद्य)		13) शब्दा मधील अर्थ भेद 14) म्हणी	
8	गोफन केली छान ! (पद्य)		15) विरामचिन्हांचा वापर	
9	अंकुर (गद्य)			
10	पाणपोई (पद्य)			
11	निद्रादेवीची आराधना (गद्य)			
12	मनाचा दगड (पद्य)			
13	मीरा ....मधुरा ! (गद्य)			
14	वेदा आधी तू होतास (पद्य)			
15	कलिंगड (गद्य)			
16	एक प्रकारची प्रार्थना (पद्य)			
17	हादगा (गद्य)			
18	बिरसा मुंडा (पद्य)			
19	आमचे आनंदवन (गद्य)			

विषय: उद्घाटन

विषय: उद्घाटन

क्रम	نصاب میں سے جاریہ سال کے لئے کم کردہ نصاب میں موجود نصاب	نصاب میں سے جاریہ سال کے لئے کم کردہ نصاب	نصاب میں سے جاریہ سال کے لئے کم کردہ نصاب	نصاب میں سے جاریہ سال کے لئے کم کردہ نصاب
1	موج کوثر	-	ضغٹوں کی اقسام	حکروں کے مرائی
2	غدر کی سیدانی - ذکیہ بیابانی	-	تشبیہ و استعارے	یا
3	-	رسم و رواج کی پابندی کے نقصانات	تلمیح، تضاد	آگ میں وزیر اعظم
4	بھول	-	تجنسی نام	ہوتا
5	غزل سوڈا	-	متضاد الفاظ	تعلیم و تربیت
6	شش پرچی بازی	-	مترادف الفاظ	احمد آباد ایک
7	-	ظلم سبحانی	جملے کی اقسام	تاریخی شیر
8	تصدہ	-	[مورد مرکب مخلوط]	واحد جمع
9	غزل مومن	-	مرکب الفاظ	یادوں کی بارات
10	چلم	-	کی ترکیب	-
11	-	سایہ	معاورے کی باتیں	رموز و اوقات
12	بھول	-	ہم معنی الفاظ	سابقہ لاحقہ
13	غزل آرزو نگوی	دربار لکھنؤ	واحد جمع	میر اپنیدہ شاعر
14	-	-	-	-
15	سفر نامہ	-	-	-
16	پہالہ	-	-	-
17	-	غزل	-	-
18	-	یادوں کی بارات	-	-
19	بیٹی (ایک بابی ڈرامہ)	-	-	-
20	-	میرے عہد کے حسینیوں	-	-
21	-	غزل	-	-
22	ابورسحان بیرونی	-	-	-
23	-	دکھو میں کا سے کیوں موری سبھنی	-	-
24	نعتیہ گیت (اودھو)	-	-	-
25	غزل محمد علوی	-	-	-
26	خود دار	-	-	-
27	سیاحی کی گریہ و زاری	-	-	-
28	زبانیات	-	-	-
29	سائنٹس	-	-	-

દાખલ: ૨૨
ગિત: ૨૨

ક્રમ	અભ્યાસક્રમમાં રાખેલ પ્રશ્નો	અભ્યાસક્રમમાં રાખેલ પ્રશ્નો માટે બાંહેધર પડેલા ગાય/પદ્ધ	ગાય/પદ્ધ	ગાય/પદ્ધ	લેખનકાર્ય
૧	ગાય: ૨, ૪, ૬, ૮, ૧૪, ૧૬, ૨૮,	ગાય: ૧૦, ૧૨, ૨૦, ૨૨,	પદ્ધ: ૧૩, ૧૫, ૧૮, ૨૧	ગાય: ૧૦%	૧) સંક્ષેપ-લેખન ૨) અનુવાદ લેખન
૨	ગાય: ૧, ૩, ૫, ૭, ૯, ૧૧, ૧૩,	ગાય: ૧૦, ૧૨, ૨૦, ૨૨,	પદ્ધ: ૧૩, ૧૫, ૧૮, ૨૧		
કુલ	ગાય: ૭ પદ્ધ: ૭	ગાય: ૭ પદ્ધ: ૭	ગાય: ૭ પદ્ધ: ૭		
	૭૪	૭૮	૭૮	૭૮	૭૮

பிரபு-12 விஷய :- தமிழ்

S.No.	The chapter prose/ verse kept in the syllabus	Chapter Prose/ verse omitted from the syllabus for the current year	Issues of Grammar	Writing Function
1/1	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	Poetry chapter 01 to 05.
2/2	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	Prose chapter 01 to 06.
3/3	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
4/4	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
5/5	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
6/6	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
7/7	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
8/8	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
9/9	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
10/10	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
11/11	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
12/12	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
13/13	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
14/14	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
15/15	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
16/16	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
17/17	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
18/18	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
19/19	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.
20/20	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.	தமிழ்.

ઘોરણ -૧૨ વિષય : ફારસી (૧૩૦)

ક્રમ	વિગત	અભ્યાસક્રમમાં રાખેલ પ્રકરણ પદ્ય/ગદ્ય	અભ્યાસક્રમમાંથી ચાલુ વર્ષે બાદ કરેલ પ્રકરણ પદ્ય/ગદ્ય	વ્યાકરણનાં મુદ્દા	લેખન કાર્ય
૧	ગદ્ય ભાષાંતર	૧,૨,૩,૪,૫,૮,૯,૧૦,૧૧,૧૩ ૧૫,	૬,૭,૧૨,૧૪	વ્યાકરણ ૧૦૦%	-
૨	પદ્ય ભાષાંતર	૧,૩,૪,૭,૮,૯,૧૦,૧૧,૧૩	૨,૫,૬,૧૨		

કુલ : કાવ્ય : ૧૩ પાઠ : ૧૫

બાદ કરેલ : કાવ્ય : ૪ પાઠ : ૪

ધોરણ-૧૨ વિષય:- અરબી

ક્રમ	અભ્યાસક્રમમાં રાખેલ પ્રકરણ (ગદ્ય/પદ્ય)	અભ્યાસક્રમમાંથી ચાલુ વર્ષે બાદ કરેલ પ્રકરણ (ગદ્ય/પદ્ય)	વ્યાકરણના પ્રકરણ	લેખનકાર્યના પ્રકરણ
૧	અર્થગ્રહણ માટેના પ્રકરણો:			
	પ્રકરણ-૬ من جاء بالحسنة فله عشر امثالها પ્રકરણ ૭ الطفلان يتيمان	પ્રકરણ -૮ الاب العاقل	કોઈ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો નથી.	કોઈ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો નથી.
૨	ભાષાંતર માટે ના પ્રકરણો (ગદ્ય)		૧,૨,૩,૪,૫, ૯,૧૦,૧૧	૧૬,૧૮,૧૯
	પ્રકરણ-૧૨ الطبيب محسن પ્રકરણ-૧૩ جود حاتم الطائي પ્રકરણ-૧૫ تأثير الصحبة	પ્રકરણ-૧૭ التقليد الاعمى		
૩	કથાનકનેયોગ્ય ક્રમમાં ગોઠવો			
	પ્રકરણ-૧૪ احمد امين اديب عربي			
૪	ભાષાંતર માટેના પ્રકરણો : (પદ્ય)			
	પ્રકરણ-૨૦ الصورة والسيرة પ્રકરણ-૨૧ وصف القلم	પ્રકરણ-૨૨ نحو العلا والمجد		
૫	જોડકાજોડોમાટે ના પ્રકરણો : પ્રકરણ-૨૦,૨૧			
૬	લેખકનો જીવન પરિચય			
	અહમદ અમીન અબુલહસન અલી નદવી	ઈબ્નેકુતયબહ		
૭	કવિ નો જીવન પરિચય			
	મુહંમદહાફીઝબ્રાહિમ ખન્શા (રદી.)	અખ્તબતગલબી		
૮	અરબીમાં પ્રશ્નોના જવાબ			
	પ્રકરણ નંબર 12,13			
૯	ગુજરાતી વાક્યો નો અરબીમાં અનુવાદ			
	જેમ છે તેમ જ રહેશે.			

દોરણ:- ૧૨ - સંગીત - તબલા

ક્રમ	પ્રકરણ નંબર અને નામ	અભ્યાસક્રમમાં સામેલ મુદ્દાઓ	અભ્યાસક્રમમાંથી ચાલુ વર્ષ માટે ખાદ કરેલ મુદ્દાઓ	સીમાક્ષેપ
1	તાલ શાસ્ત્ર (૧ થી ૬)	ઝપત્તાલ, નૈવશ, વિલંબીત એક્તલાલ, પંખબી	દમાર	
2	વિવિધ તાલોમાં તબલાવાદન (૧ થી ૩)	ઝપત્તાલ, નૈવશ	દમાર	
3	તબલાનાં ઘરાના નધા તેની વિશિષ્ટતા (૧ થી ૬)	દિલ્લી, અજરાડા, લાખનૌ, બનારસ	ફરૂખાબાદ, પંખબ,	
4	વાદ્ય વગાડવાનાં વિસ્તૃત મહાકાશી.	વાદ્ય વગાડવાનાં વિસ્તૃત મહાકાશી.	-	
5	વાદ્ય જ્ઞાન (૧ થી ૨)	પખાવજ	મૃદંગ	
6	પારિભાષિક શબ્દોની વ્યાખ્યા (૧ થી ૪)	પેશકાર, ઉઠાન, લગ્ગી, લડી, દમદાર નિહાઈ	- સરમાઈશી ચક્રદાર - પરન	
7	ગાયન શૈલી (૧ થી ૬)	તરાના, હોરી, ફજરી, રખા	- ચૈતી	
8	દક્ષિણી તાલ પદ્ધતિ વિશે સામાન્ય જ્ઞાન	-	દક્ષિણી તાલ પદ્ધતિ વિશે સામાન્ય જ્ઞાન	
9	જીવન ચરિત્ર (૧ થી ૪)	- પં. ફિશન મહારાજ - હજાબુદ્દીન ખાં - નથુ ખાં	- નાના પાનસી	
10	નિબંધ (૧ થી ૩)	- પૃંદવાદન - સંગીતમાં તાલનું મહત્ત્વ	- જીવનમાં સંગીતનું સ્થાન	

ધોરણ-૧૨ વિષય :- સંગીત કંઠ્ય અને સ્વવાદ્ય

ક્રમ	પ્રશ્નપત્રનું લક્ષ્ય	અભ્યાસક્રમમાં રાખેલ મુદ્દાઓ	અભ્યાસક્રમમાંથી આકૃત્ષ માટે હાદ કરેલ મુદ્દાઓ	રીમાર્ક્સ
૧.	પારિભાષિક શબ્દો (૧ થી ૬)	<p>૧) દ્વાનિ - દ્વયનિની રૂપરેખા</p> <p>૨) આંદોલન અને આંદોલન અંશ</p> <p>૩) શ્રુદ્ધ - દાયાલગ અને સ્પર્શીલ રાગ</p> <p>૪) પાટના નિયમો</p> <p>૫) ~~સ્વર~~</p>	<p>૫) અલ્પત્વ - લઘુત્વ</p> <p>૬) શૂન - મીડ - ગમક - કંઠસ્થર - ગમગમ</p>	
૨.	રાગક્રમ (૧ થી ૬)	<p>૧) કેદાર</p> <p>૩) તિલકકામોદ</p> <p>૪) દરબારી કાવડા</p> <p>૬) સોહની</p>	<p>૨) હમીર</p> <p>૫) પ્રિયા દગલ્હી</p>	
૩.	તથ અને તથકરો (૧ થી ૫)	<p>૧) તિલપાડા</p> <p>૩) ધુમાળી</p> <p>૪) શુભલાલ</p> <p>૫) પંખળી</p>	૨) અદધા	
૪.	સાંગીતિ પિત્ર (નિર્ણય) (૧ થી ૬)	<p>૧) ક્ષાસ્ત્રીય સંગીત</p> <p>૩) લોકસંગીત</p> <p>૫) અને સંગીત કેમ ગમે છે / તેમને ગમે</p> <p>૬) કવચૂલિ પર સંગીતની અસર</p>	<p>૨) રાગ અને રસ</p> <p>૪) સંગીતના રાગનો મિશ્રિત્વા તરીકે માલો પ્રકાર</p>	
૫.	કવનવ્યવસ્થા (૧ થી ૬)	<p>૧) સ્વ. અંતોદ નિર્મિત્વામાં</p> <p>૨) સ્વ. પંડિત ત્રીગમ્નેષ ખેષી</p> <p>૩) સ્વ. વી. જી. કૌગ</p> <p>૪) પં. વસરાજી</p>	<p>૫) પંડિત. મિશ્રજ ગણરાજ</p> <p>૬) ગમલ ગાયક સ્વ. જગજીત સિંગ</p>	

ધોરણ-૧૨ વિષય :- ચિત્રકામ

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	અભ્યાસક્રમમા રાખેલ પ્રકરણ / મુદ્દાઓ	અભ્યાસક્રમમાથી ચાલુ વર્ષ માટે બાદ કરેલ પ્રકરણ / મુદ્દાઓ	નોંધ
વિભાગ - 1 કલાનો ઇતિહાસ				
1	પ્રકરણ - 1 મધ્યયુગથી અર્વાચીન યુગ સુધીનો ચિત્રકલાનો વિકાસ	2. જૈન શૈલી 4. રાજસ્થાની શૈલી 7. અર્વાચીનકાળની ચિત્રકલા	1. પાલ શૈલી 3. રાજપુત શૈલી 5. મોગલ શૈલી 6. કાંગડા શૈલી	
2	પ્રકરણ - 2 મધ્યયુગથી અર્વાચીનકાળ સુધીનો શિલ્પ-સ્થાપત્ય કલાનો વિકાસ	2. ઇલોરાની શિલ્પકલા 3 એલિફન્ટાની શિલ્પકલા 5. અર્વાચીન (આધુનિક) સ્થાપત્યકલા	1. કોણાકનું સૂર્યમંદિર 4. મહાબલીપુરમની શિલ્પકલા	
3	પ્રકરણ - 3 ભારતીય આધુનિક કલાપ્રવાહો	1. ગ્રાફિક્સ 3. ઇન્સ્ટોલેશન 4. કોમ્પ્યુટર ડિજિટલ વર્ક	2. 3-D પેઇન્ટિંગ	
4	પ્રકરણ - 4 નામાંકિત ચિત્રકારો	1. શ્રી તૈયબ મહેતા 4. શ્રીમતી અંજલિ ઈલા મેનન 5. શ્રી અતુલ ડોડિયા	2. શ્રી હિંમત શાહ 3. શ્રી ભૂપેન ખખર	
5	પ્રકરણ - 5 પુનરુત્થાન સમયની કલા	1. શ્રી લિયોનાર્દો- દ -વિન્ચી 2. શ્રી માઈકલ એન્જેલો	3. શ્રી રફાયત	
6	પ્રકરણ - 6 પશ્ચિમના આધુનિક ચિત્રકારો	1. શ્રી પોલ સેઝાં 3. શ્રી પાબ્લો પિકાસો	2. શ્રી વિન્સેન્ટ વાનગોઇ	
વિભાગ - 2 ચિત્રસર્જન				
7	ચિત્ર સર્જન (પ્રાયોગિક)	1. ચિત્ર સંયોજન 2. ભાતચિત્ર 1. સર્જનાત્મક ભાત રચના 2. અમૂર્ત /આધુનિક ભાત રચના		